

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Ideological

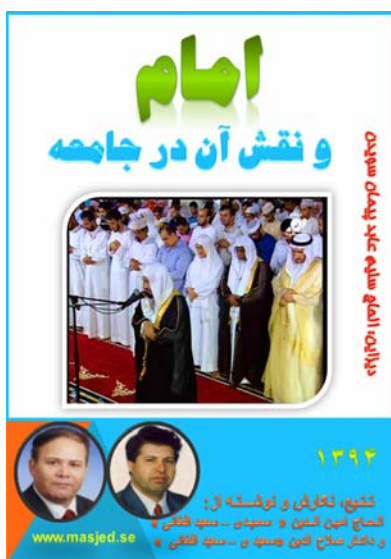
مسائل ایدئولوژیک

الحاج داکتر امین الدین سعیدی- سعیدافغانی
۱۸ اکتوبر ۲۰۱۸

بسم الله الرحمن الرحيم

امام و نقش آن در جامعه

۱۰



دیر رسیدن به نماز جماعت:

هرگاه شخصی دیر به نماز جماعت برسد، حکم شرع همین است: باید در هر حالتی که نمازگزاران قرار داشتند، او نیز قرار بگیرد. مثلاً اگر در سجده بودند او نیز پس از این که نیت نماز جماعت می نماید بدون تأخیر به سجده برود یا اگر نمازگزاران در رکوع یا تشهد بودند او نیز به رکوع یا تشهد رفته و خود را به نماز جماعت شریک سازد. زیرا دستور پیامبر صلی الله علیه وسلم همین می باشد.

در حدیثی از حضرت علی بن ابی طالب و معاذ بن جبل روایت است که گفتند: پیامبر صلی الله علیه وسلم فرمود: «إذا أتى أحدكم الصلاة والإمام على حال فليصنع كما يصنع الإمام» (ترمذی) «هرگاه یکی از شما برای نماز (به مسجد) آمد، امام را در هر حالتی دید، به او اقتداء کند».

بعد به هر تعداد رکعت که باقی مانده بود، با جماعت نماز خوانده و آن مقدار رکعت نیز برای وی محسوب می شود و پس از آن که امام سلام داد و نماز را تمام کرد، او نباید سلام دهد بلکه بایستی بلند شود و تعداد رکعات باقی مانده را خود به تنهایی ادامه و ادا کند.

اگر هنگامی که به جماعت رسید و دید که بقیه در رکوع هستند و او نیز موفق شد که در رکوع با جماعت همگام شود (یعنی رکوع را نیز با جماعت ادا کند) در اینصورت آن رکعت برای وی محسوب شده هر چند که فاتحه را نخوانده است.

ولی اگر در سجده به نمازگزاران برسد (یا در حالت قیام بعد از رکوع) رکعتی برایش محسوب نمی شود و باید پس از سلام دادن امام آن رکعت را نیز بخواند.

زیرا در حدیثی از حضرت ابوهریره آمده است: «إِذَا جِئْتُ إِلَى الصَّلَاةِ وَنَحْنُ سَجُودٌ فَاسْجُدُوا وَلَا تَعْدُوا شَيْئًا وَمَنْ أَدْرَكَ الرُّكْعَةَ فَقَدْ أَدْرَكَ الصَّلَاةَ» (هرگاه به نماز آمدید و ما را در سجده یافتید، سجده کنید و آن را یک رکعت به حساب نیاورید و کسی که امام را در رکوع دریابد و به رکوع برود، برایش یک رکعت به حساب می‌آید).

مثلاً فرض نمایند شخصی زمانی وارد مسجد می‌شود که نمازگزاران یک رکعت نماز (ظهر) را خوانده‌اند و حال در رکعت دوم به حالت رکوع می‌روند، اگر آن شخص موفق شود پس از نیت قلبی در رکوع (رکعت دوم) به نمازگزاران بپیوندد و رکوع با آنها باشد، در اینصورت آن رکعت (یعنی رکعت دوم نمازگزاران) برای وی به عنوان رکعت اول است. بعد امام به سجده رفته و تشهد اول نماز را می‌خواند، شخص نیز باید تشهد را بخواند (هر چند او در رکعت اول است) بعد امام بلند شده و رکعت سوم و چهارم را خوانده و سلام می‌دهد، او نباید سلام دهد و باید برخیزد و رکعتی دیگر بخواند زیرا تا الان او فقط سه رکعت نماز خوانده و لازمست رکعت چهارم را خود به تنهایی ادا نماید، بعد که برای رکعت چهارم خود بلند شد و به سجده رفت، تشهد می‌خواند و او نیز سلام داده تا نمازش تمام می‌شود. ولی اگر او زمانی به نمازگزاران می‌رسید که موفق نمی‌شد به فاتحه (مثلاً رکعت دوم) یا رکوع نمی‌رسید بلکه هنگام سجده بدانها ملحق شده، در اینصورت او می‌بایست پس از سلام امام در پایان نماز جماعت، برخیزد و دو رکعت نماز بخواند.

یادداشت حکمی :

اگر نمازگزاری در نماز چهار رکعتی در رکعت دوم به جماعت ملحق می‌شود و اشتبهاً با امام سلام می‌دهد، آیا شخص باید نمازش را به طور کامل از نو بخواند یا این که بلند شود و باقیمانده نمازش را تکمیل کند؟ اگر شخصی به رکعت اول و یا دوم و یا سوم نماز جماعت نرسد و اشتبهاً با امام سلام دهد، اگر چه حتی صحبت نیز کرده باشد، باید بلند شود و بقیه نمازها را بخواند و سپس بعد از این که نمازش را تمام کرد و سلام داد باید دو سجده سهو را ادا کند، به دلیل روایت ابوهریره رضی الله عنه که گفت:

«أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنْصَرَفَ مِنْ اثْنَتَيْنِ، فَقَالَ لَهُ ذَوَالْيَدَيْنِ: أَقْصَرْتَ الصَّلَاةَ أَمْ نَسِيتَ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: أَصَدَقَ ذَوَالْيَدَيْنِ؟ فَقَالَ النَّاسُ: نَعَمْ فَقَامَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَصَلَّى اثْنَتَيْنِ آخِرِيْنَ ثُمَّ سَلَّمَ، ثُمَّ كَبَّرَ فَسَجَدَ مِثْلَ سَجُودِهِ أَوْ أَطْوَلَ، ثُمَّ رَفَعَ» (متفق علیه)، «پیامبر صلی الله علیه و سلم بعد از خواندن دو رکعت سلام داد. ذوالیدین به او گفت: ای رسول الله آیا نماز را کوتاه کردی یا فراموش کردی؟ پیامبر صلی الله علیه و سلم فرمود: آیا ذوالیدین راست می‌گوید؟ مردم گفتند: بله، پیامبر صلی الله علیه و سلم بلند شد و دو رکعت دیگر نماز خواند و سلام داد، سپس الله اکبر گفت و مانند سجده‌های دیگرش یا طولانی‌تر از آنها سجده برد سپس سرش را بلند کرد».

ترتیب جماعت دوفری:

در این شک نیست که جماعت دو نفر صحیح است. و در شرع کمترین عدد برای نماز جماعت دو نفر می‌باشد و می‌تواند با هم نماز جماعت بخوانند.

اگر دو نفر مرد بودند باید یکی از آنها امام شود و دیگری به عنوان مأوم در سمت راست وی و برابر وی بایستد و اگر زن مأوم بود باید پشت سر مرد بایستد و اگر یک نفر دیگر به آنها اضافه شد باید آن دو نفر به عقب بروند ولی اگر

یک نفر زن به دونفر مرد اضافه شدند، مرد در سمت راست امام و زن در پشت سر آنها باید قرار گیرد. در فقه السنه سید سابق آمده است: «اگر یکنفر همراه امام باشد جماعت تشکیل می‌شود، اگر چه آن یکنفر طفل جوان یا زن باشد.

در حدیثی از ابن عباس روایت است که «شب‌ی در منزل خاله‌ام «میمونه» ماندم، شب پیامبر صلی الله علیه و سلم برخاست که نماز شب را بخواند، من نیز برخاستم که با وی نماز بخوانم و در طرف چپ ایشان ایستادم، که سر مرا گرفت و مرا در طرف راست خود قرار داد» (به روایت جماعت محدثین). همچنان در حدیثی ابوسعید و ابوهریره گفته‌اند که، پیامبر صلی الله علیه و سلم فرمود: «**مَنْ اسْتَيْقِظَ مِنَ اللَّيْلِ فَأَيَّظَ أَهْلَهُ فَصَلَّى رَكْعَتَيْنِ جَمِيعًا كَتَبَ اللَّهُ لَهُ كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتُ**» (هر کس در شب بیدار شد و زنش را نیز بیدار کرد و به جماعت دو رکعت نماز خواندند، از جمله مردان و زنانی که به یاد خدا هستند و در آن آیت از آنها سخن رفته است، به حساب می‌آیند) (به روایت ابوداود).

از ابوسعید روایت است: «مردی به مسجد آمد، چون پیامبر صلی الله علیه و سلم با یاران خود نماز خوانده بود، فرمود: «**مَنْ يَتَصَدَّقُ عَلَيَّ ذَا فَيْصَلِي مَعَهُ؟**» (کیست که بر این مرد صدقه کند و با وی نماز جماعت بخواند؟)، یکی برخاست و با وی نماز خواند». به روایت احمد و ابوداود و ترمذی که آن را «حسن» دانسته است. و ابن ابی شیبیه گفته است که: ابوبکر صدیق بود که با وی نماز خواند. ترمذی بدین حدیث استدلال کرده بر این که اگر در مسجدی، قبلاً نماز جماعت خوانده شده بود، گروهی دیگری نیز جماعت اول را نرسیده اند، می‌توانند در آن مسجد نماز جماعت برپا دارند. او گفته است که رأی احمد و اسحاق نیز چنین است و گروهی دیگر از اهل علم از جمله سفیان و مالک و ابن المبارک و شافعی می‌گویند: بعد از اقامه نماز جماعت در مسجدی، گروهی دیگر نمی‌توانند نماز جماعت را به پای دارند، بلکه به طور انفرادی نماز خود را بخوانند. - (اما تعدد جماعت، در زمان واحد و مکان واحد بدون اختلاف حرام است و با فلسفه نماز جماعت منافات دارد) «

و نیز آورده است: «مستحب است که مأوم اگر یکنفر باشد در طرف راست امام و اگر دو نفر یا بیشتر باشند پشت سر او بایستند. چون از جابر روایت است که: «پیامبر صلی الله علیه و سلم برخاست که نماز بخواند و من در طرف چپ ایشان ایستادم و او دست مرا گرفت و مرا چرخاند تا این که در طرف راست خود قرار داد، سپس جابر بن صخر آمد و او در طرف چپ ایشان ایستاد، آنگاه پیامبر صلی الله علیه و سلم دست هر دوی ما را گرفت و ما را به عقب کشاند تا این که پشت سر خود جای داد». به روایت مسلم و ابوداود.

اگر زنی به نماز جماعت آمد، باید او تنها پشت سر مردان بایستد و در صف مردان قرار نگیرد، اگر آن زن آمد در صف مردان جای گرفت به رأی جمهور علماء نمازش صحیح است.

در حدیثی دیگر از انس ابن مالک روایت شده است که مادر بزرگش «ملیکه» پیامبر صلی الله علیه و سلم را به خوراکی که آماده کرده بود دعوت کرد و از آن خورد و سپس گفت: بلند شوید تا نماز را برپا داریم. انس گفت: من حصیر خود را که به علت کهنگی سیاه شده بود آب بر آن پاشیدم و سپس پیامبر صلی الله علیه و سلم روی آن (برای نماز) ایستاد و من و یتیم (ضمیر بن سعد الحمیری) پشت سر پیامبر صلی الله علیه و سلم ایستادیم و پیرزن (مادر سلیم) پشت سر ما ایستاد، و سپس پیامبر صلی الله علیه و سلم دو رکعت نماز خواند و رفت.

یادداشت :

در روایات اسلامی آمده است : عروس و داماد هنگام شب عروسی خویش می توانند دو رکعت نماز با جماعت را بر پادارند، ولی عروس باید پشت سر داماد ایستاده شود نه همدریف با او.

تفاوت زنان و مردان در نماز جماعت چیست؟

امام نووی رحمه الله در کتاب (المجموع ۴۵۵/۳) گفته است: تفاوت زنان و مردان در نماز جماعت در موارد زیر است:

اول: آن گونه که نماز جماعت برای مردان تأکید شده است برای زنان تأکید نشده است.

دوم : امام جماعت زنان برای زنان در وسط صف می ایستد.

در حدیثی آمده است : «عَنْ رَيْطَةَ الْحَنْفِيَّةِ قَالَتْ أَمَّنَّا عَائِشَةَ فَقَامَتْ بَيْنَهُنَّ فِي الصَّلَاةِ الْمَكْتُوبَةِ» (سنن الدارقطنی ، باب صَلَاةِ النِّسَاءِ جَمَاعَةً وَمَوْقِفِ إِمَامِهِنَّ). از ریطه حنفیه روایت است که عائشه رضی الله عنها ما را در نماز فرض امامت کرد و در میان زنان ایستاد . (امام نووی در الخلاصة فرموده: اسناد این حدیث صحیح است ، إعلاء السنن ، جلد ۴ ، ۲۴۴) و حدیث قبلی که آنحضرت فرمود: « ولا تقدمن امرأة ولكن تقوم في وسطهن » و هنگام نماز جماعت هیچ زنی جلوی زنان دیگر نه ایستد بلکه وسط آنها در میان صف بایستد .

سوم : هرگاه يك زن خواست پشت سر مردان نماز جماعت بخواند، پشت سر مردان می ایستد، به خلاف مرد که باید در کنار مردان بایستد.

چهارم: هرگاه در نماز جماعت با مردان شرکت کردند، بهترین صف های آنان، صف های آخر است. دلایل که در فوق بدان اشاره شده از آن به وضاحت تام حرام بودن اختلاط مردان و زنان کاملاً دانسته می شود.

خواندن نماز وتر با جماعت :

در ماه مبارک رمضان خواندن نماز شب با جماعت سنت است، چه نماز تراویح باشد که مستقیماً بعد از نماز عشاء خوانده می شود و چه نمازی که در آخر شب در ده شب اخیر رمضان خوانده می شود، زیرا پیامبر صلی الله علیه و سلم هنگامی که نماز شب را در مسجد می خواند، به صورت فردی بود، ولی کم کم اصحاب به او اقتداء کردند تا این که جماعت بزرگی تشکیل شد، ولی سپس پیامبر صلی الله علیه و سلم از ترس این که نماز قیام اللیل بر امتش فرض شود آن را به صورت جماعت ترک کرد و دوباره خودش آن نماز را به تنهایی می خواند، بنابراین عمر رضی الله عنه این اصل را هنگام خلافتش برگرداند و احیاء کرد و مردم را که می دید متفرقه و یا گروه گروه نمازهای شبشان را بر پا می دارند به تشکیل یک جماعت فراخواند و تشکیل این نماز جماعت در قیام اللیل در شب رمضان بود، که همان نماز تراویح باشد، بنابراین خواندن نماز تراویح در شبهای رمضان با جماعت سنت است و پیامبر صلی الله علیه و سلم به نماز شب جماعتی در رمضان تشویق کرده است به صورتی که می فرماید: « من قام مع امامه حتى ينصرف كتب له قیام لیلۃ » (روایت ائمة سته)، یعنی: کسی که همراه امامش نماز (جماعت قیام اللیل) را بر پا کند تا این که امام از نماز فارغ شود، پاداش خواندن نماز تمامی شب را خواهد داشت.

ولی در غیر رمضان خواندن نماز شب صورت جماعت سنت نیست، ولی اگر گاهی به صورت جماعت بخواند ممانعتی ندارد، مثلاً کسی در خانه مهمانی داشته باشد و با او نماز شب را به صورت جماعت بخواند، زیرا از پیامبر صلی الله علیه و سلم وارد نشده است که به صورت مستمر نماز شب را با جماعت بخواند، لذا برخی از علماء از قبیل

ابن تیمیة رحمۃ اللہ علیہ نماز شب را با جماعت به صورت مستمر بدعت می داند و می گوید: « نماز سنت به صورت جماعت دو نوع هستند: یکی از آنها که نماز جماعتش سنت است از قبیل نماز کسوف و استسقاء (طلب باران) و قیام اللیل رمضان، و این نمازها بهتر است به صورت جماعت خوانده شوند، همانطور که در سنت پیامبر صلی اللہ علیہ و سلم وارد شده است، و دوم، نمازهایی هستند که به صورت جماعت خواندن سنت نیست مانند نماز شب و سنتهای رواتب و نماز ضحی و تحیة مسجد و مانند اینها، و این نمازها را اگر بعضی اوقات با جماعت بخواند جائز است، ولی اگر به صورت مستمر با جماعت خوانده شوند مشروع نیست و بدعت ناپسندی است، زیرا پیامبر صلی اللہ علیہ و سلم و صحابه و تابعین برای نمازهای رواتب با یکدیگر به صورت جماعت نمی خوانده اند، و پیامبر صلی اللہ علیہ و سلم در برخی اوقات این نمازهای سنت را با گروه اندکی از صحابه به صورت جماعت می خواند و نماز شب را به تنهایی می خواند، ولی هنگامی که ابن عباس شب هنگام نزد پیامبر صلی اللہ علیہ و سلم بود با ایشان نماز شب را با جماعت خواند، و یک شب با حذیفه نماز جماعت خواند، و شب دیگری با ابن مسعود نماز جماعت خواند، و همچنین شبی با عتب بن مالک انصاری نماز را به صورت جماعت خواند و همچنین با انس و مادرش و یک یتیم نماز جماعت خواندند، و عموم نمازهای سنتش به صورت فرادی می خواند (الفتاوی الکبری)

بنابراین اگر گاهی نماز شب را در غیر رمضان با دوستان و یا اشخاص دیگر مانند همسرش و یا دیگران به صورت جماعت بخواند اشکالی ندارد، ولی به صورت مستمر چنین کاری را انجام ندهد زیرا استمرار در خواندن نماز سنت به صورت جماعت از سنت پیامبر صلی اللہ علیہ و سلم نیست و صحابه و تابعین نیز چنین کاری را انجام ندادند.

فضیلت تکبیر الاحرام امام :

یکی از موضوعات مهمی که در اخیر این باب می خواهم خدمت خوانندگان محترم تقدیم بدارم، فضیلت تکبیر الاحرام امام می باشد .

از جمله امور مستحب و سنت، همین است که شخص مسلمان برای ادای نماز جماعت بایدخود را به هنگام تکبیر الاحرام امام برساند . طوری که در شرع اسلامی در فضیلت این موضوع روایات متعددی از علمای اسلامی وارد گردیده است، از جمله امام ترمذی از انس بن مالک رضی اللہ عنہ در این مورد چنین روایت فرموده است : رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم فرمود: «مَنْ صَلَّى لِلَّهِ أَرْبَعِينَ يَوْمًا فِي جَمَاعَةٍ يُدْرِكُ التَّكْبِيرَةَ الْأُولَى ، كُتِبَتْ لَهُ بَرَاءَتَانِ : بَرَاءَةٌ مِنَ النَّارِ ، وَبَرَاءَةٌ مِنَ النَّفَاقِ» ترمذی (۲۴۱) یعنی: «هر شخصی که چهل روز نمازش را در جماعت با تکبیره الاحرام بخواند، برایش دو برائت نوشته می شود: نجات از آتش جهنم و برائت از نفاق». این حدیث به صورت موقوف از حضرت انس بن مالک رضی اللہ عنہ روایت شده و برخی از علماء این حدیث را مرفوع دانسته اند ، ولی امام ترمذی و دارقطنی گفته اند که موقوف بودن حدیث راجح است، و شیخ البانی حدیث را حسن و مرفوع دانسته است.

خواننده محترم !

برخی از فضایل که از طرف سلف صالح در مورد تکبیر الاحرام امام در نماز جماعت روایت گردیده است به شرح ذیل می باشد.

۱- مجاهد گفته است : شنیدم مردی از اصحاب پیامبر صلی اللہ علیہ وسلم ، و او کسی بود که در غزوه بدر اشتراک داشت، به پسرش می گفت: آیا به نماز جماعت ما رسیدی؟

فرزندش گفت: بلی.

مرد گفت: به تکبیرة الاحرام آغازین هم رسیدی؟

پسر گفت: خیر.

پدرش گفت: اگر آن را از دست نمی دادی، برآستی که از صد شتر سیاه چشم برایت بهتر بود. (مصنف عبد الرزاق ۲۰۲۱).

۲- سعید بن مسیب رحمة الله که از کبار تابعین به شمار می رود می فرماید: به مدت پنجاه سال تکبیرة الاحرام آغازین جماعت را از دست ندادم. (حلیة الأولیاء ۱۶۳/ ۲).

۳- وکیع استاد امام شافعی می فرماید: کاکایش نزدیک به هفتاد سال تکبیرة الاحرام اول (نماز جماعت) را از دست نداد، و من نزدیک به دوسال کمتر از او بودم و ندیدم که او رکعتی را از دست داده باشد. (مسند ابن الجعد ۷۵۵).

۴- و از ابراهیم نخعی روایت است که گفت: هرگاه کسی را دیدی که نسبت به دریافتن تکبیرة الاحرام آغاز جماعت سستی می کند، دستت را از او بشور (یعنی خیری در او نیست). (حلیة الأولیاء ۲۱۵/ ۴).

۵- یحیی بن معین گفت: شنیدم که وکیع می گفت: کسی که تکبیرة الاحرام اول را درنیابد پس انتظار خیر آنرا نداشته باشد (شعب الإیمان للبيهقي ۲۶۵۲).

ابن حجر رحمه الله گوید: «آثار منقول زیادی از سلف در مورد فضیلت دریافتن تکبیرة الاحرام وارد است». (التلخیص الحبر ۱۳۱/ ۲). بنابراین باید نسبت به رسیدن تکبیرة الاحرام آغازین امام در نماز جماعت حریص بود.

طریقه دریافت فضیلت تکبیر الاحرام امام :

در مورد این که مأموم چگونه می تواند فضیلت تکبیرة الاحرام را به دست ارد علماء در مورد می فرمایند:

اول: مأموم با حضورش در وقت گفتن تکبیرة الاحرام امام، فضیلت آن را دریافته است و باید تکبیر مأموم بدون تأخیر بعد از تکبیر امام باشد.

دوم: مأموم فضیلت آن را تا زمانی که هنوز امام شروع به فاتحه نکرده دریافته است.

سوم: هرگاه مأموم قبل از این که امام قرائت فاتحه را به پایان برساند به وی برسد، او فضیلت تکبیرة الاحرام را دریافته است. و این قول وکیع است چنان که هنگامی که از او در مورد حدود تکبیرة الاولی می پرسند او جواب می دهد: «تا زمانی که هنوز امام قرائت فاتحه را تمام نکرده است». «طبقات المحدثین» (للأصبهانی ۲۱۹/۳).

چهارم: هرگاه مأموم در هنگام قیام رکعت اول به امام برسد، او فضیلت تکبیرة الاحرام را دریافته است زیرا محل و وقت تکبیرة الاحرام، قیام رکعت اول است.

پنجم: امام صاحب ابو حنیفه (رح) می فرماید: مأموم فضیلت تکبیرة الاحرام را تا زمانی که امام به رکوع رکعت اول می رسد، به دست آورده می تواند. (رد المختار ۱۳۱/۴)، الفتاوی الهندیة (۱۱/ ۳)، المجموع (۲۰۶/۴).

از مجموع نظریات پنجگانه فوق، به نظر می رسد که قول صحیح در این مورد قول اول است، که (مأموم با حضورش در وقت گفتن تکبیرة الاحرام امام، فضیلت آن را دریافته است و باید تکبیر مأموم بدون تأخیر بعد از تکبیر امام باشد). و این قول جمهور علماء از جمله امام صاحب شافعی، امام صاحب حنبل نیز می باشد.

امام نووی می فرماید :

«مستحب آنست که مأوم بر رسیدن به تکبیره الاحرام آغازین امام محافظت و تداوم داشته باشد، و چندین قول در مورد وقت دریافتن آن وارد شد است که صحیح ترین آنها آنست که مأوم شاهد و شنونده تکبیره الاحرام امام در آغاز نماز باشد و او نیز بعد از وی تکبیر بگوید، چنان که بعد از آنزمان برسد دیگر فضیلت آنرا از دست داده است...» . (روضة الطالبین وعمدة المفتین (۱/ ۴۴۶).

و امام ابن رجب گوید:

«ابراهیم بن حارث از امام احمد ذکر کرده؛ کسی که در لحظه تکبیره الاحرام امام همراه او نباشد پس او فضیلت آن را دریافته است».

ومی افزاید : « وکیع گفته است: کسی که با امام خود آمین (بعد از فاتحه) را دریابد، پس او فضیلت تکبیره الاحرام با امام را دریافته است. ولی امام احمد این گفته را رد کرده و می گوید: فضیلت تکبیره الاحرام جز با رسیدن به تکبیره الاحرام امام حاصل نمی شود.

و ابن مفلح رحمة الله می گوید:

«جماعتي گفته اند: فضیلت تکبیره الاحرام اول جز با حضور در لحظه گفتن تکبیر امام حاصل نمی شود.» . (الفروع لابن مفلح (۱/ ۵۲۱).

و حجاوي گفته: « رسیدن به تکبیره الاحرام امام فضیلت است، و این امر با حضور مأوم در هنگام تکبیر امام و گفتن تکبیر توسط او بعد از تکبیر امام حاصل می شود. »

شیخ صالح فوزان می گوید:

«فضیلت تکبیره الاحرام جز با حضور مأوم در هنگام تکبیر امام حاصل نمی شود.» (الملخص الفقهي (۱/ ۱۴۰) و شیخ ابن عثيمين می فرماید: «سنت آنست که هرگاه امام تکبیر گفت تو نیز بعد از وی تکبیر بگویی تا فضیلت تکبیره الاحرام را به دست آوری، چنان که از پیامبر صلی الله علیه وسلم ثابت شده که فرمود: «إذا کبر فکبروا» یعنی: هرگاه امام تکبیر گفت پس شما نیز تکبیر بگوئید، حرف (فاء) در «فکبروا» بر ترتیب و تعقیب دلالت دارد، یعنی از لحظه ای که امام تکبیر می گوید و صوت او با (راء) در (الله اکبر) قطع می شود، تو نیز تکبیر بگو و نباید در آن لحظه به چیز دیگری مشغول باشی، نه دعا و نه سخن گفتن با پهلوي خود، زیرا اشتغال به این موارد در آن لحظه باعث خواهد شد تا فضیلت تکبیره الاحرام را از دست بدهی.» (لقاء الباب المفتوح (۲/ ۱۹۲).